

[Hove Sørensen]

Der skal ikke herske tvivl om, at SF støtter kravet om, at Cheminova skal fjerne affaldsdepoterne. Vi har aldrig lagt skjul på, at vi mener, at virksomhederne skal dække alle omkostningerne ved at producere – også den del, som har med forureningsbekæmpelse at gøre – og ikke overlade disse omkostninger til samfundet.

Jeg synes, det er for beskedent, når kravet er, at udsivningerne skal nedbringes til koncentrationer, der ligger under internationale grænseværdier. For det første tillader recipientkvalitetsplanlægningen for Nissum Bredning slet ikke udledninger. Det mener jeg vi er nødt til at tage alvorligt – eller i det mindste kræve udarbejdet en ny planlægning, som tager hensyn til, at Cheminova rent faktisk ligger på stedet. For det andet tvivler jeg stærkt på, at det er muligt at kontrollere sådanne grænseværdier her, hvor der er tale om en udsivning og ikke en udledning.

I den forbindelse forekommer det også mærkeligt, at Limfjordskomiteens recipientkvalitetsplan fra april 1980 overhovedet ikke nævner Cheminovas spildevandsudledning, når vi ved – også ifølge Cheminovas egne oplysninger – at 14 pct. af spildevandet strømmer ind gennem Thyborønkanalen.

Det skal pålægges virksomheden at undergive alle nuværende udledninger af spildevand m.v. sådan behandling, at overskridelse af sikre grænseværdier ikke forekommer, står der i forslaget.

Jeg bliver nødt til at spørge forslagsstillerne, om det er de grænseværdier, der i dag er fastsat i udledningstilladelsen, eller de forestiller sig, at der skal ske en stramning. Med den nuværende tilladelse udledes der ca. 2 t parathion og parathionlignende stoffer om året. Siden 1973 har der ikke været udstedt tilladelser til at dumpe disse stoffer fra dansk side, idet de er for farlige.

Jeg vil gerne spørge miljøministeren, om det vil sige, at hvis Cheminova søgte om tilladelse til at dumpe 2 t parathion i havet i lukkede beholdere langt ude til søs, ville man få et afslag. I så fald forekommer det paradoksalt, at der er udstedt tilladelse til en udledning 500 m fra land.

Når vi som sagt ved, at 14 pct. af disse giftstoffer havner i Limfjorden, kan det ikke undre nogen, at bl.a. hummeren er forsvundet fra fjorden. Af andre grimme ting i spildevandet skal jeg nævne 1.150 t fosfor pr. år,

hvoraf 150–160 t havner i Limfjorden. Når vi ved, at iltsvindsproblemerne og bundvendinger bl.a. har ødelagt ca. 40 pct. af muslingebankerne i fjorden – problemer, som skyldes en eksplosion i algevæksten som følge af tilførsel af næringssalte – må vi naturligvis kræve, at en tilladning af fosfor i en mængde, som udgør 10 pct. af den totale tilladning af fosfor til Limfjorden, stoppes.

Som sagt vil vi støtte beslutningsforslaget, men jeg skal ikke lægge skjul på, at vi vil gøre, hvad vi kan for, at kravet bliver et totalt stop for udsivningerne i havet og i Limfjorden, et totalt stop for udledning af giftstoffer og fosfor via spildevandsudledning og fastsættelse af grænseværdier, der sikrer, at koncentrationen ikke når en sådan størrelse, at fisk viser flugtreaktioner. Det sidste er vigtigt, hvis vi skal have en mangfoldighed af fisk i Limfjorden og ikke risikere, at de vender om, inden de kommer ind igennem Thyborønkanalen. Hummere og torsk har der ikke været i mange år, og der er sket en kraftig reduktion af tilgangen af ørreder og glasål.

Jeg modtog i går en del materiale fra Cheminova, som beskriver den indsats, virksomheden har gjort for at komme forureningskilderne til livs. Det har imidlertid været kendetegnende, at mens skandalen har rullet med den ene afsløring af forureningskilder efter den anden, har Cheminova intet villet indrømme, før helt sikre beviser lå på bordet. Derfor tager jeg den sidste charmeoffensiv med et gran salt. Den troværdighed, som ledelsen har i befolkningen, kan ligge på et meget lille sted, og jeg fatter ikke, at Århus universitet som ejer vil lægge navn til de ting, der sker.

Gør dog nu det eneste fornuftige: sæt de nødvendige ressourcer ind på at stoppe forureningskilderne én gang for alle og skift ledelsen ud med personer, som befolkningen omkring Limfjorden kan have tillid til! Den nuværende ledelse har forspildt sin chance.

Thorndahl (FP):

Dette beslutningsforslag handler – i hvert fald i sin konsekvens – lidt om fiskeri, men måske nok mest om stemmefiskeri. Vi har også betragtet udviklingen og sagerne omkring Cheminova med forundring og nærmest haft den opfattelse, at den væsentligste